

Segona prova. Part A: prova pràctica

Resolució EDU/17/2020, de 13 de gener, de convocatòria de concurs oposició de per a l'ingrés i accés a la funció pública docent i adquisició de noves especialitats.

Cos: Professors d'ensenyament secundari

Especialitat: Llengua catalana i literatura

Indicacions:

- La prova consisteix en l'elaboració d'una situació d'aprenentatge a escollir entre tres casos plantejats.
- En cada situació proposada es plantegen unes qüestions prèvies per avaluar el grau de coneixements de l'aspirant sobre els continguts de la matèria implicats en la situació d'aprenentatge que ha d'elaborar. En les qüestions prèvies, s'han de demostrar els coneixements de l'especialitat que l'aspirant ha de tenir per elaborar la situació d'aprenentatge.
- En el disseny de la situació d'aprenentatge cal explicitar:
 - 1) les activitats que es duran a terme
 - 2) la gestió del grup
 - 3) l'avaluació reguladora que es proposa per a una sessió de classe en el context descrit en el supòsit.
- Per a la realització d'aquesta part A de la prova els aspirants disposaran de fins a tres hores. El temps aproximat de distribució del contingut de la prova és el següent: 1 hora per a les qüestions prèvies i 2 hores per a la construcció de la situació d'aprenentatge. L'aspirant pot disposar de la normativa curricular que consta a l'annex 6 de la resolució de convocatòria. Aquesta documentació no pot tenir anotacions.
- En aquesta prova s'ha de garantir l'anonimat dels aspirants en la seva realització, lectura i correcció per part del tribunal. S'assignarà un codi a cada aspirant.
- S'invalidarà qualsevol exercici escrit que inclogui noms, marques o qualsevol senyal que pugui identificar a l'aspirant, així com aquell exercici que resulti il·legible. Per la realització d'aquesta prova s'ha d'utilitzar un bolígraf amb tinta blava o negra. Posteriorment, els aspirants seran convocats pel tribunal, pel codi assignat, per a la lectura de la prova pràctica en relació amb la situació d'aprenentatge a l'aula. L'aspirant disposa, a aquests

efectes, d'un temps màxim de 20 minuts, en els quals, finalitzada la lectura, el tribunal pot plantejar dubtes i demanar aclariments a l'aspirant durant un temps màxim de 10 minuts.

NOTA MOLT IMPORTANT

Les qüestions prèvies relatives a cada cas són llegides i corregides pels tribunals. Al final de la prova, l'aspirant les ha de lliurar, identificades només per codi amb les etiquetes adhesives, separadament del desenvolupament de la situació d'aprenentatge.

Responen-les en fulls independents d'aquells que utilitzeu per al desenvolupament de la situació d'aprenentatge.

Els fulls corresponents al desenvolupament de la situació d'aprenentatge, identificats igualment per les etiquetes amb el codi, s'han d'introduir al sobre crema proporcionat pel tribunal i s'han de lliurar també separadament.

SUPÒSIT 1: Comentari literari d'un text a 1er de batxillerat

Qüestions prèvies

- 1. Tipus de comentaris de text. Estructura bàsica d'un comentari de text literari. Presenteu-ne un esquema.
- 2. Les propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció gramatical. Expliqueu-ne els conceptes detalladament.

Proposeu una situació d'aprenentatge vinculada amb el supòsit següent:

En el context de la matèria comuna de llengua catalana i literatura a primer de batxillerat, us proposeu treballar amb el vostre alumnat el text següent:

“¿Em permet l'atreviment de fer-li una declaració d'amor? Vostè no s'enfadarà. Perquè està acostumada a rebre el desig, com la terra rep tota la cobejança dels homes. Jo sóc lleig, repugnant, i vostè és la bellesa feta dona, que vol dir dues vegades la bellesa. I sap rebre aquest vell tribut perquè la funció de la dona és recollir, i madurar i reproduir la bellesa del món. Per això vostè sap que és un exemple de dona. Quan vostè passa, feta ritmes i gràcia i escalfor, els homes, pobres animals solitaris, li correm al darrere i li diem que és una dona. I vostè sap que aquest amor li és degut, com el gran amor, el definitiu, sigui qui sigui el tributari.

—Un moment, un moment —li deia jo—. A veure si l'entenc. Vostè vol dir que l'obligació d'una dona és ser bonica. —Més que bonica, bella!

—I bé, deixem-ho per bella. I que l'home pot ser lleig, que tant se val.

—Exacte. Perquè l'home és esperit, esperit diferenciat, que vol dir persona. —I la dona no és una persona?

—No! Per això accepta l'amor de qualsevol home, sense distingir. El desig que desperta en l'home la fa sentir plenament satisfeta.

—Vol dir? Sap què penso jo, quan un home s'embala? Penso que li ha agafat la febre i que tant li serveixo jo com qualsevol altra per a calmar-lo. Satisfeta de què, dic jo? Són les meves cuixes que li agraden, i jo què?

—És que vostè, amiga meva, té una intel·ligència masculina.

Em divertia tant tot això que m'explicava! I llavors me'l vaig mirar fit a fit, per veure quina cara hi faria, i li vaig dir:

—Així, per a dedicar-se a la prostitució, cal una intel·ligència masculina?

—Qui en dubta?

M'agradava que em parlés de mi com si jo fos una altra. Però no podia evitar de pensar per què m'explicava totes aquelles coses, per què em dedicava tot aquell temps, i vaig arribar a la conclusió que ho feia perquè es volia ficar al llit amb mi.

Però era així. Un dia, m'ho vaig fer venir bé i li ho vaig dir. Ell es va quedar mirant-me, com mig sorprès, com mig feliç. I em va dir que no. Que hi havia anat molt sovint a ca la senyora Rosita i que encara hi anava, i que m'hi havia vist algun cop i havia sentit parlar de mi. Però que mai no havia fet res més que seure a la sala de ca la senyora Rosita. La senyora Rosita ja el coneixia i li tenia tota mena d'atencions. Li servia una ampolla de xampany, que ell pagava religiosament, i la bevia amb les noies, després se n'anava a casa a complir amb la muller.”

Feliçment, jo soc una dona, Maria Aurèlia Capmany

El grup el formen 30 alumnes majoritàriament castellanoparlants i amb poc hàbit lector.

L'institut s'ubica a una població sense oferta propera d'estudis professionals i una part de l'alumnat que acredita l'ESO cursa batxillerat al centre per poder continuar estudis postobligatoris sense haver de desplaçar-se a la capital de la comarca (a més de 50 quilòmetres de distància) a cursar altres modalitats d'estudis postobligatoris com ara els cicles formatius.

Formuleu una proposta didàctica sobre com orientaríeu l'estudiant a l'anàlisi crítica del text i amb la finalitat també que el vostre alumnat aprengui a **realitzar el comentari literari** d'acord amb aspectes curriculars com els següents (o d'altres que us semblin oportuns), tenint en compte el context descrit.

Objectiu: potenciar la capacitat d'imaginació i d'abstracció, per descobrir la literatura com a via de representació i interpretació del món i de la vida, cosa que comporta un enriquiment personal directament relacionat amb la capacitat per gaudir del plaer estètic.

Dimensió estètica i literària:

- Comprensió de discursos literaris.
- Lectura, anàlisi i comprensió crítica de textos literaris, per tal d'interpretar l'expressió de diferents contextos històrics i socials, i a fi que ajudin a l'enriquiment personal i a la descoberta del plaer estètic.
- Comentari interpretatiu de textos literaris rellevants de la nostra història, tot relacionant-los amb els corrents estètics i literaris en els quals s'inscriuen i per fer la comparació amb altres obres de la literatura universal.
- Elaboració d'un discurs crític argumentat a partir de la lectura dels textos literaris, amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.

La sessió de classe disponible és de 2 hores, però podeu descriure actuacions prèvies a la sessió per a la preparació de l'activitat amb el vostre alumnat. Concreteu els aprenentatges que preveieu que adquireixi l'alumnat en aquesta sessió. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió, les activitats d'aprenentatge i la gestió del grup.

A l'hora de dimensionar l'escrit tingueu en compte que per a la seva lectura davant el tribunal disposareu de 20 minuts.

SUPÒSIT 2: Expressió oral, llenguatge audiovisual a 3er d'ESO

Qüestions prèvies

- 1. L'inventari fonètic del català (segons l'àrea dialectal del cada aspirant).
- 2. Fenòmens de contacte fonètic. Trets suprasegmentals.

Proposeu una situació d'aprenentatge vinculada amb el supòsit següent:

Som en un institut gran d'una àrea metropolitana. El centre està ubicat en un barri que presenta alts índexs d'atur, economia submergida, incidència de la delinqüència juvenil entre el mateix alumnat del centre, desestructuració familiar, alta intervenció dels serveis socials del municipi, etc. El centre disposa de 3 línies d'ESO i l'índex d'alumnat immigrant és especialment elevat en tot el nivell (superior al 30%).

Sou el/la professor/a titular de l'àrea de llengua catalana i literatura de 3r d'ESO. Tot l'alumnat d'ESO entén el català, però només un 50% el parlen amb una certa fluïdesa i només el 10% el tenen com a llengua familiar. Els grups són heterogenis. El centre té organitzat l'alumnat del nivell en quatre grups amb ràtios de 20 alumnes a cadascun.

Us proposeu desenvolupar una activitat de llengua oral amb el vostre alumnat de cada classe de 3r d'ESO. Heu pensat en la preparació i execució **d'una emissió de ràdio** perquè el centre disposa de l'equipament necessari i d'una certa tradició en aquest sentit.

Objectiu: millorar l'expressió oral formal i estàndard de l'alumnat.

Competències de la dimensió de l'expressió escrita del currículum d'ESO:

- Competència 7. Obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals.
- Competència 8. Produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents.
- Competència 9. Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.

La sessió de classe disponible és de 2 hores, però podeu descriure actuacions prèvies a la sessió per a la preparació de l'activitat amb el vostre alumnat. En la realització de l'activitat s'hi poden implicar, en qualitat de subjectes pacients, alumnat d'altres grups o etapes educatives impartides al centre. Concreteu els aprenentatges que preveieu que adquireixi l'alumnat en aquesta sessió. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió, les activitats d'aprenentatge i la gestió del grup.

A l'hora de dimensionar l'escrit tingueu en compte que per a la seva lectura davant el tribunal disposareu de 20 minuts.

SUPÒSIT 3: Expressió escrita en un institut escola

Qüestions prèvies

- 1. Les propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció gramatical. Expliqueu-ne els conceptes detalladament.
- 2. Tipologies textuais: síntesi conceptual i trets essencials de cadascuna.

Proposeu una situació d'aprenentatge vinculada amb el supòsit següent:

Us trobeu destinat/da a un institut escola d'una sola línia. El PEC preveu projectes interdisciplinaris i multinivell, especialment entre alumnat de cicle superior d'EP i dels primers cursos d'ESO. En el marc d'un d'aquests projectes (podeu plantejar-lo com a context a conveniència de la vostra proposta), heu de planejar una activitat anomenada «**Un correu electrònic als companys de cinquè**».

Sou el/la professor/a titular de l'àrea de llengua catalana i literatura de 2n d'ESO i participeu en el projecte en qualitat d'especialista de llengua, conjuntament amb el/la tutor/a del grup de 5è d'EP i d'altres docents. Hi participen 8 alumnes de 2n d'ESO que han escollit voluntàriament aquesta activitat d'entre d'altres en el marc del projecte. No hi ha alumnes amb dificultats remarcables. Complementàriament hi participa la meitat d'un grup classe (12 alumnes) de 5è d'EP, entre els quals hi ha una nena recentment nouvinguda de l'Amèrica Llatina i un nen amb un cert retard en els aprenentatges a causa de la seva condició social desafavorida, però que no pateix cap patologia del llenguatge.

L'alumnat d'ESO ha de prendre part activa en l'activitat (disseny i execució), mentre que el d'EP és un subjecte més passiu a qui van destinades les propostes d'activitats dels grans.

Objectiu: millorar l'expressió escrita formal i creativa de l'alumnat.

Competències de la dimensió de l'expressió escrita del currículum d'ESO:

- Competència 4. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.
- Competència 5. Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.

- Competència 6. Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.

La sessió de classe disponible és de 2 hores, però podeu descriure actuacions prèvies a la sessió per a la preparació de les activitats amb el vostre alumnat d'ESO. Concreteu els aprenentatges que preveieu que adquireixi l'alumnat en aquesta sessió. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió, les activitats d'aprenentatge i la gestió del grup.

A l'hora de dimensionar l'escrit tingueu en compte que per a la seva lectura davant el tribunal disposareu de 20 minuts.

SUPÒSIT 1 ALTERNATIU: Expressió escrita i literatura a 1er batxillerat

Qüestions prèvies

- 1. Característiques textuais i gramaticals del text expositiu. Classificació segons l'àmbit comunicatiu, el destinatari i la intenció.
- 2. Les perífrasis verbals.

Proposeu una situació d'aprenentatge vinculada amb el supòsit següent:

En el context de la matèria comuna de llengua catalana i literatura de batxillerat us proposeu de treballar el text següent amb l'alumnat de 1r curs de batxillerat:

“Ara contarem de quina manera nós fórem engendrats i de quina manera fou el nostre naixement. Primerament, de quina manera nós fórem engendrats. El nostre pare, el rei en Pere, no volia veure la nostra mare, la reina. I s'esdevingué que una vegada el rei, el nostre pare, fou a Llates, i la reina, la nostra mare, fou a Miravalls. I vingué al rei un ric home, per nom en Guillem d'Alcalà, i el pregà tant, que el féu venir a Miravalls, on era la reina, la nostra mare. I aquella nit que ambdós foren a Miravalls volgué nostre Senyor que nós fóssim engendrats. I quan la reina, la nostra mare, se sentí prenys, se n'entrà a Montpeller. I aquí volgué nostre Senyor que fos el nostre naixement a casa d'aquells de Tornamira, la vespra de nostra Dona Santa Maria Candeler. I la nostra mare, així que nós fórem nats, ens envià a Santa Maria, i ens portaren en braços; i deien matines a l'església de nostra Dona; i, així que ens entraren pel portal, cantaren Te Deum laudamus. I no sabien els clergues que nós deguéssim entrar allí, però entràrem quan cantaven aquell càntic. I després ens dugueren a Sant Fermí. I, quan aquells qui ens portaven entraren per l'església de Sant Fermí, cantaven Benedictus Dominus Deus Israel. I, quan ens tornaren a la casa de la nostra mare, estigué ella molt alegre d'aquests pronòstics que ens havien esdevingut. I féu fer dotze candeles, totes d'un pes i d'una grandària, i les féu encendre totes ensems, i a cada una posà sengles noms dels apòstols, i prometé a nostre Senyor que aquella que més duraria, que nós tindríem aquell nom. I durà més la de sant Jaume ben bé tres dits de través que les altres. I per això i per la gràcia de Déu nós tenim per nom en Jaume. I així nós hem vingut de part de la que fou la nostra mare i del rei en Pere, el nostre pare.”

Llibre dels fets, Jaume I

El grup està format per 33 alumnes matriculats a 1r del batxillerat científic, en un institut proper a una capital de comarca. L'alumnat procedeix de diverses poblacions dels voltants i el 80% de l'alumnat té el català com a llengua pròpia.

Formuleu una proposta didàctica sobre com orientaríeu l'estudiant a fer una actualització del text i un treball sobre els temps verbals a fi de millorar la comprensió de la lectura. Feu-ho també d'acord amb aspectes com la pràctica de la reflexió gramatical per millorar l'expressió escrita formal i d'altres de curriculars com els següents (o d'altres que us semblin oportuns), tenint en compte el context descrit.

Objectiu: fer del coneixement gramatical una eina eficaç per aprofundir en la comprensió, anàlisi i comentari de textos i, en general, en la millora de l'ús de la llengua.

Dimensió estètica i literària:

- Consolidació de l'autonomia lectora i valoració de la literatura per al coneixement d'altres mons, temps i cultures.
- Coneixement de la tradició literària (oral i escrita) a partir del contacte directe amb el text i amb l'ajut complementari d'altres mitjans.
- Identificació de les formes retòriques que constitueixen els recursos més habituals del llenguatge literari.

La sessió de classe disponible és de 2 hores, però podeu descriure actuacions prèvies a la sessió per a la preparació de l'activitat amb el vostre alumnat. Concreteu els aprenentatges que preveieu que adquireixi l'alumnat en aquesta sessió. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió, les activitats d'aprenentatge i la gestió del grup.

A l'hora de dimensionar l'escrit tingueu en compte que per a la seva lectura davant el tribunal disposareu de 20 minuts.

SUPÒSIT 2 ALTERNATIU: Projecte d'aprenentatge i servei a la biblioteca, 4t d'ESO

Qüestions prèvies

- 1. Les funcions del llenguatge.
- 2. Els textos conversacionals. Estil directe i indirecte.

Proposeu una situació d'aprenentatge vinculada amb el supòsit següent:

Treballeu en un centre situat en una població d'uns 10.000 habitants, dedicada majoritàriament al sector primari i, en un percentatge menor, al sector serveis. La renda de les famílies del centre és molt dispar (des de rendes altes fins a mitjanes i baixes). La crisi sanitària i les seves derivades econòmiques, però, han fet augmentar de manera exponencial la necessitat de potenciar l'ús de la biblioteca del centre per tal de reduir el cost dels llibres de lectura proposats des dels diferents àmbits.

L'institut ofereix a 4t d'ESO un ventall de diferents projectes d'APS (Aprenentatge i Servei), relacionats tots amb activitats i iniciatives de l'institut i coordinades des dels diferents àmbits i departaments didàctics.

Sou professor/a de 4t i alhora responsable de l'activitat d'APS relacionada amb la biblioteca. L'alumnat voluntari participant en l'APS està format per dotze nois i noies, dos dels quals assisteixen algunes hores a l'aula d'acollida perquè encara tenen alguna dificultat per expressar-se de manera fluïda en català.

Us proposeu desenvolupar una activitat amb el grup centrada en la preparació de la campanya de divulgació de les activitats de gestió i manteniment de la biblioteca, tant dels racons de lectura de les aules com de la biblioteca del centre: servei de préstec i rotació de títols entre les diferents aules per alimentar els racons de lectura. L'activitat inclou la divulgació al web del centre, una breu participació en les activitats de tutoria de 1r d'ESO per donar a conèixer el projecte a l'alumnat novell i, també, la realització de diferents infografies que se situaran als passadissos per engrescar l'alumnat de tot el centre a utilitzar els serveis de biblioteca.

Objectiu: millorar l'expressió oral formal i estàndard de l'alumnat.

Competències de la dimensió de l'expressió oral del currículum d'ESO:

- Competència 8: produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents.

Competències de la dimensió de l'expressió escrita del currículum d'ESO:

- Competència 4: planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.
- Competència 5: escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.
- Competència 6: revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.

La sessió de classe disponible és de 2 hores, però podeu descriure actuacions prèvies a la sessió per a la preparació de l'activitat amb el vostre alumnat. Concreteu els aprenentatges que preveieu que adquireixi l'alumnat en aquesta sessió. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió, les activitats d'aprenentatge i la gestió del grup.

A l'hora de dimensionar l'escrit tingueu en compte que per a la seva lectura davant el tribunal disposareu de 20 minuts.

SUPÒSIT 3 ALTERNATIU: Expressió escrita i reflexió gramatical, 2on d'ESO

Qüestions prèvies

- 1. Factors que determinen un registre lingüístic; propietats del canal oral i del canal escrit.
- 2. Elements bàsics de la subordinació d'oracions vinculats amb els pronoms relatius i les conjuncions.

Proposeu una situació d'aprenentatge vinculada amb el supòsit següent:

Us trobeu destinat/da en un institut urbà de grandària mitjana on la majoria de l'alumnat no té el català com a llengua familiar i sou el/la professor/a titular de l'àrea de llengua catalana i literatura dels tres grups de 2n d'ESO. En particular, en un dels vostres grups hi ha dos nois nous de parla no romànica que no disposen del recurs d'aula d'acollida i una noia de SIEI, que sí que disposa d'acompanyament professional les tres hores setmanals de la matèria.

Us proposeu desenvolupar una activitat amb el grup centrada a convertir textos orals narratius no elaborats (anècdotes personals, petites aventures viscudes), preferentment enregistrats prèviament, en textos escrits breus i formals, però dotats de cohesió interna i lliures de repeticions. El text per treballar pot ser del/de la mateix/a autor/a o preferentment creuat amb el d'un/a company/a. Podeu decidir on posar l'èmfasi: els connectors, els pronoms febles o els pronoms relatius.

Objectiu: millorar l'expressió escrita formal i creativa de l'alumnat. Practicar la reflexió gramatical per millorar l'expressió escrita formal.

Competències de la dimensió de l'expressió escrita del currículum d'ESO:

- Competència 5: escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.
- Competència 6: revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.

La sessió de classe disponible és de 2 hores, però podeu descriure actuacions prèvies a la sessió per a la preparació de les activitats amb el vostre alumnat d'ESO. Concreteu els aprenentatges que preveieu que adquireixi l'alumnat en aquesta sessió. Concreteu elements relacionats amb l'avaluació dels aprenentatges previstos a la sessió, les activitats d'aprenentatge i la gestió del grup.

A l'hora de dimensionar l'escrit tingueu en compte que per a la seva lectura davant el tribunal disposareu de 20 minuts.